

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร” ผู้วิจัยได้ลำดับการวิเคราะห์ข้อมูล ไว้ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนคร

สกลนคร

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	ขนาดของตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบแบบที (t - test)
ANOVA	แทน	การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of covariance)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบแบบเอฟ (F - test)
df	แทน	ค่าองศาแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (sum of square)
MS	แทน	ความแปรปรวน (mean of sum of square)
Sig	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน แยกออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลนครสงขลา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสงขลา

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสงขลา จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสงขลา

สำหรับรายละเอียดในแต่ละตอน มีดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

**ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ
ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลนครสงขลา**

ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลนครสงขลา อันประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

(n = 382)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	140	36.65
- หญิง	242	63.35
2. อายุ		
- 60 – 70 ปี	200	52.36
- 71 – 80 ปี	150	39.27
- 81 ปี ขึ้นไป	32	8.38
3. สถานภาพสมรส		
- โสด	69	18.06
- สมรส	223	58.38
- หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	90	23.56
4. ระดับการศึกษา		
- ประถมศึกษา	228	59.68
- มัธยมศึกษาตอนต้น	49	12.83
- มัธยมศึกษาตอนปลาย, ปวช.	29	7.59
- อนุปริญญา, ปวส.	9	2.36
- ปริญญาตรีขึ้นไป	67	17.54

ตาราง 2 (ต่อ)

(n = 382)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
5. อาชีพ		
- เกษตรกร	58	15.18
- ค้าขาย	105	27.49
- ข้าราชการบำนาญ	59	15.45
- รับจ้างทั่วไป	29	7.59
- อาชีพอื่น ๆ	131	34.29
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
- ไม่เกิน 5,000 บาท	230	60.21
- 5,001 – 10,000 บาท	80	20.94
- 10,001 – 35,000 บาท	22	5.76
- มากกว่า 15,000 บาท	50	13.09
รวม	382	100.00

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้สูงอายุซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลนครสกลนคร มีจำนวน 382 คน ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63.35 มีอายุระหว่าง 60 – 70 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.36 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 58.38 มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 59.69 ประกอบอาชีพอื่น ๆ (ไม่ได้ทำงานแล้ว, พ่อบ้าน, แม่บ้าน ฯลฯ) คิดเป็นร้อยละ 34.29 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 60.21

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร

ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร
รายละเอียดดังตาราง 3 - 8

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร โดยรวมและรายด้าน

(n = 382)

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลนครสกลนคร		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1.	ด้านสุขภาพอนามัย	3.43	0.66	ปานกลาง
2.	ด้านการศึกษา	2.99	0.88	ปานกลาง
3.	ด้านความมั่นคงของรายได้และ การทำงาน	2.52	0.64	ปานกลาง
4.	ด้านสังคมและวัฒนธรรม	3.55	0.64	มาก
5.	ด้านสวัสดิการสังคม	2.93	0.77	ปานกลาง
รวม		3.10	0.50	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.55$) มีคุณภาพชีวิตในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านสุขภาพอนามัย ($\bar{X} = 3.43$) มีคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความมั่นคงของรายได้และการทำงาน ($\bar{X} = 2.52$) มีคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ด้านสุขภาพอนามัย โดยรวมและรายข้อ

(n = 382)

ประเด็น / ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ท่านมีสุขภาพสมบูรณ์อย่างปกติ	3.45	0.88	ปานกลาง
2. ท่านพึงพอใจต่อสุขภาพของท่าน	3.45	0.91	ปานกลาง
3. ท่านสามารถช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่ต้องอาศัยผู้ช่วยเหลือ	3.85	1.01	มาก
4. ท่านได้รับการบริการจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ	3.66	1.04	มาก
5. ท่านได้รับความสะดวกโดยมีสถานบริการสาธารณสุขใกล้บ้าน	3.58	1.05	มาก
6. ท่านได้รับการเยี่ยมบ้าน การให้คำปรึกษาแนะนำการดูแลสุขภาพโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรืออาสาสมัคร	2.87	1.18	ปานกลาง
7. ท่านได้รับความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพตนเองจากสถานบริการของรัฐและเอกชน	3.15	1.05	ปานกลาง
รวม	3.43	0.66	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ด้านสุขภาพอนามัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านสามารถช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่ต้องอาศัยผู้ช่วยเหลือ ($\bar{X} = 3.85$) มีคุณภาพชีวิตในระดับมาก รองลงมาคือ ท่านได้รับการบริการจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ($\bar{X} = 3.66$) มีคุณภาพชีวิตในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านได้รับการเยี่ยมบ้าน การให้คำปรึกษาแนะนำการดูแลสุขภาพโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรืออาสาสมัคร ($\bar{X} = 2.87$) มีคุณภาพชีวิตในระดับปานกลางตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ด้านการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

(n = 382)

ประเด็น / ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ท่านได้รับความรู้ที่จำเป็นต่อการเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ ได้แก่ ด้านสุขภาพ ศาสนา และสวัสดิการจากรัฐ	3.32	1.01	ปานกลาง
2. ท่านได้รับความรู้จากกิจกรรมหรือการเผยแพร่ข่าวสาร	3.13	0.96	ปานกลาง
3. ท่านได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพที่เหมาะสมกับวัยของผู้สูงอายุ	2.49	1.16	ปานกลาง
4. สังคม ชุมชนเปิดโอกาสให้ท่านได้แสดงความสามารถในฐานะเป็นคลังสมอง เช่น การเผยแพร่ภูมิปัญญา	2.60	1.08	ปานกลาง
5. สังคมชุมชนของท่านสำนึกและตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ	3.38	1.04	ปานกลาง
รวม	2.99	0.88	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ด้านการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สังคมชุมชนของท่านสำนึกและตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 3.38$) รองลงมาคือ ท่านได้รับความรู้ที่จำเป็นต่อการเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ ได้แก่ ด้านสุขภาพ ศาสนา และสวัสดิการจากรัฐ ($\bar{X} = 3.32$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพที่เหมาะสมกับวัยของผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 2.49$) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ด้านความมั่นคงของรายได้และการทำงาน โดยรวมและรายข้อ

(n = 382)

ประเด็น / ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. รายได้ของท่านเพียงพอกับรายจ่าย	2.75	0.88	ปานกลาง
2. รายได้ของท่านอยู่ในระดับที่เป็นธรรมและเพียงพอต่อการยังชีพ	2.82	0.85	ปานกลาง
3. ท่านได้รับการช่วยเหลือในเรื่องสวัสดิการด้านการเงินจากหน่วยงานของรัฐอย่างเหมาะสม	2.81	0.97	ปานกลาง
4. ท่านได้รับการช่วยเหลือทางการเงินจากครอบครัวญาติพี่น้อง	2.89	1.05	ปานกลาง
5. ท่านได้รับการรวมกลุ่มผู้สูงอายุเพื่อประกอบกิจกรรมเสริมรายได้	2.21	0.97	น้อย
6. ท่านได้รับการสนับสนุนเครื่องทุ่นแรงจากหน่วยงานรัฐมาช่วยในการทำงาน	2.03	1.01	น้อย
7. ท่านได้รับการสนับสนุนในด้านเงินทุนในการประกอบอาชีพจากหน่วยงานรัฐ	2.13	0.95	น้อย
รวม	2.52	0.64	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ด้านความมั่นคงของรายได้และการทำงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านได้รับการช่วยเหลือทางการเงินจากครอบครัวญาติพี่น้อง ($\bar{X} = 2.89$) มีคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง รองลงมาคือ รายได้ของท่านอยู่ในระดับที่เป็นธรรมและเพียงพอต่อการยังชีพ ($\bar{X} = 2.82$) มีคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านได้รับการสนับสนุน

เครื่องทุ่นแรงจากหน่วยงานรัฐมาช่วยในการทำงาน ($\bar{X} = 2.03$) มีคุณภาพชีวิตในระดับน้อย ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยรวมและรายข้อ

(n = 382)

ประเด็น / ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ท่านมักเข้าร่วมกิจกรรมงานประเพณี วัฒนธรรม กิจกรรมทางศาสนา หรือ งานประจำปีในหมู่บ้านและชุมชน	3.46	1.14	ปานกลาง
2. ท่านได้มีโอกาสทำกิจกรรมนันทนาการ กับผู้สูงอายุด้วยกัน	3.13	1.22	ปานกลาง
3. ท่านได้รับการเชิดชูคุณค่าของผู้สูงอายุ และได้รับความกตัญญูทวงที ความเคารพ จากบุตรหลานครอบครัว และ คนในชุมชน	3.67	0.91	มาก
4. ท่านพึงพอใจในความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ที่ได้รับจากสังคม	3.13	0.71	ปานกลาง
5. ท่านรู้สึกผูกพันระหว่างท่านกับสมาชิกในครอบครัว	4.20	0.79	มาก
6. ท่านสามารถให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกในครอบครัวหรือเพื่อนบ้าน	3.74	0.89	มาก
7. ท่านได้รับการปฏิบัติจากสังคมอย่างเสมอภาคโดยเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน	3.55	0.86	มาก
รวม	3.55	0.64	มาก

จากตาราง 7 พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านรู้สึกผูกพันระหว่างท่านกับสมาชิกในครอบครัว ($\bar{X} = 4.20$) มีคุณภาพชีวิตในระดับมาก รองลงมาคือ ท่านสามารถให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกในครอบครัวหรือเพื่อนบ้าน ($\bar{X} = 3.74$) มีคุณภาพชีวิตในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านได้มีโอกาสทำกิจกรรมนันทนาการกับผู้สูงอายุด้วยกัน ($\bar{X} = 3.13$) มีคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ด้านสวัสดิการสังคม โดยรวมและรายข้อ

(n = 382)

ประเด็น / ข้อคำถาม		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1.	ท่านได้รับสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพอนามัย	3.31	0.96	ปานกลาง
2.	ท่านได้รับสวัสดิการสังคมด้านการประกอบอาชีพ	2.55	0.94	ปานกลาง
3.	ท่านได้รับสวัสดิการสังคมด้านที่อยู่อาศัย	2.75	1.06	ปานกลาง
4.	ท่านได้รับสวัสดิการสังคมด้านสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	3.27	1.04	ปานกลาง
5.	ท่านได้รับสวัสดิการสังคมด้านนันทนาการ	2.78	0.99	ปานกลาง
รวม		2.93	0.77	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ด้านสวัสดิการสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ

ท่านได้รับสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพอนามัย ($\bar{X} = 3.31$) รองลงมาคือ ท่านได้รับสวัสดิการสังคมด้านสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ($\bar{X} = 3.27$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านได้รับสวัสดิการสังคมด้านการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 2.55$) ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล อันประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายละเอียดดังตาราง 9 - 14

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ

(n = 382)

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลนครสกลนคร	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})		t	Sig.
	ชาย (140 คน)	หญิง (242 คน)		
1. ด้านสุขภาพอนามัย	3.42	3.43	-.108	.914
2. ด้านการศึกษา	2.96	3.00	-.380	.704
3. ด้านความมั่นคงของรายได้และ การทำงาน	2.48	2.54	-.773	.440
4. ด้านสังคมและวัฒนธรรม	3.48	3.60	-1.830	.068
5. ด้านสวัสดิการสังคม	2.93	2.93	-.075	.940
รวม	3.07	3.12	-.936	.350

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ โดยใช้ค่า t - test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ

(n = 382)

คุณภาพชีวิต ของผู้สูงอายุ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านสุขภาพอนามัย	ระหว่างกลุ่ม	.242	2	.121	.274	.761
	ภายในกลุ่ม	167.594	379	.442		
	รวม	167.837	381			
ด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.226	2	.613	.795	.452
	ภายในกลุ่ม	292.372	379	.771		
	รวม	293.598	381			
ด้านความมั่นคง ของรายได้ และการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	.689	2	.344	.842	.432
	ภายในกลุ่ม	154.933	379	.409		
	รวม	155.622	381			
ด้านสังคมและ วัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.689	2	.344	.828	.438
	ภายในกลุ่ม	157.591	379	.416		
	รวม	158.280	381			
ด้านสวัสดิการสังคม	ระหว่างกลุ่ม	.293	2	.146	.245	.783
	ภายในกลุ่ม	226.565	379	.598		
	รวม	226.857	381			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.205	2	.103	.416	.660
	ภายในกลุ่ม	93.536	379	.247		
	รวม	93.742	381			

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรส

(n = 382)

คุณภาพชีวิต ของผู้สูงอายุ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านสุขภาพอนามัย	ระหว่างกลุ่ม	.923	2	.462	1.048	.351
	ภายในกลุ่ม	166.913	379	.440		
	รวม	167.837	381			
ด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3.849	2	1.924	2.517	.082
	ภายในกลุ่ม	289.749	379	.765		
	รวม	293.598	381			
ด้านความมั่นคง ของรายได้ และการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	.191	2	.095	.232	.793
	ภายในกลุ่ม	155.431	379	.410		
	รวม	155.622	381			
ด้านสังคมและ วัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.531	2	.265	.638	.529
	ภายในกลุ่ม	157.749	379	.416		
	รวม	158.280	381			
ด้านสวัสดิการสังคม	ระหว่างกลุ่ม	.231	2	.115	.193	.825
	ภายในกลุ่ม	226.627	379	.598		
	รวม	226.857	381			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.277	2	.138	.561	.571
	ภายในกลุ่ม	93.465	379	.247		
	รวม	93.742	381			

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรส โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสงขลา ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา

(n = 382)

คุณภาพชีวิต ของผู้สูงอายุ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านสุขภาพอนามัย	ระหว่างกลุ่ม	3.280	4	.820	1.879	.113
	ภายในกลุ่ม	164.556	377	.436		
	รวม	167.837	381			
ด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3.795	4	.949	1.234	.296
	ภายในกลุ่ม	289.803	377	.769		
	รวม	293.598	381			
ด้านความมั่นคง ของรายได้ และการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	.832	4	.208	.506	.731
	ภายในกลุ่ม	154.790	377	.411		
	รวม	155.622	381			
ด้านสังคมและ วัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.870	4	.217	.521	.721
	ภายในกลุ่ม	157.410	377	.418		
	รวม	158.280	381			
ด้านสวัสดิการสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2.959	4	.740	1.246	.291
	ภายในกลุ่ม	223.898	377	.594		
	รวม	226.857	381			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.956	4	.239	.971	.423
	ภายในกลุ่ม	92.786	377	.246		
	รวม	93.742	381			

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสงขลา ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสงขลา ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอาชีพ

(n = 382)

คุณภาพชีวิต ของผู้สูงอายุ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านสุขภาพอนามัย	ระหว่างกลุ่ม	.711	4	.178	.401	.808
	ภายในกลุ่ม	167.126	377	.443		
	รวม	167.837	381			
ด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.329	4	.332	.429	.788
	ภายในกลุ่ม	292.269	377	.775		
	รวม	293.598	381			
ด้านความมั่นคง ของรายได้ และการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.132	4	.283	.690	.599
	ภายในกลุ่ม	154.490	377	.410		
	รวม	155.622	381			
ด้านสังคมและ วัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.140	4	.285	.683	.604
	ภายในกลุ่ม	157.140	377	.417		
	รวม	158.280	381			
ด้านสวัสดิการสังคม	ระหว่างกลุ่ม	.118	4	.030	.049	.995
	ภายในกลุ่ม	226.739	377	.601		
	รวม	226.857	381			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.476	4	.119	.481	.750
	ภายในกลุ่ม	93.266	377	.247		
	รวม	93.742	381			

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอาชีพ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

(n = 382)

คุณภาพชีวิต ของผู้สูงอายุ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านสุขภาพอนามัย	ระหว่างกลุ่ม	1.779	3	.593	1.350	.258
	ภายในกลุ่ม	166.058	378	.439		
	รวม	167.837	381			
ด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2.914	3	.971	1.263	.287
	ภายในกลุ่ม	290.684	378	.769		
	รวม	293.598	381			
ด้านความมั่นคง ของรายได้ และการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	3.389	3	1.130	2.805	.058
	ภายในกลุ่ม	152.232	378	.403		
	รวม	155.622	381			
ด้านสังคมและ วัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.499	3	.166	.398	.754
	ภายในกลุ่ม	157.781	378	.417		
	รวม	158.280	381			
ด้านสวัสดิการสังคม	ระหว่างกลุ่ม	.871	3	.290	.486	.692
	ภายในกลุ่ม	225.986	378	.598		
	รวม	226.857	381			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.427	3	.476	1.947	.121
	ภายในกลุ่ม	92.315	378	.244		
	รวม	93.742	381			

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 15

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด

(n = 382)

ผู้ตอบ / ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	จำนวนคน	ร้อยละ
- ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	136	35.60
- ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	246	64.40
รวม	382	100.00

จากตาราง 15 พบว่า ในจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 382 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร จากแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 35.60 ส่วนที่เหลือจำนวน 246 คน เป็นผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด คิดเป็นร้อยละ 64.40

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร จากแบบสอบถามปลายเปิด สามารถสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ภาครัฐบาล หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ควรเพิ่มจำนวนเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในแต่ละเดือนให้เพิ่มมากขึ้นกว่านี้
2. ภาครัฐบาล หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ควรมีกำหนดเป็นนโยบาย ยุทธศาสตร์การสนับสนุน/ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการสนับสนุน/ส่งเสริมการจัดตั้งชมรม หรือกลุ่มผู้สูงอายุ
3. ภาครัฐบาล หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมการทำอาชีพให้กับผู้สูงอายุที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้

4. หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุนหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ หรือการให้สิทธิผู้สูงอายุในการตรวจสุขภาพประจำปี และสนับสนุนการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองที่ถูกต้องเกี่ยวกับสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ และครอบครัว ให้มากขึ้น

5. หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาเพิ่มมากขึ้น อันจะช่วยให้จิตใจของผู้สูงอายุสงบลง ไม่เครียด ไม่หดหู่

6. ผู้นำชุมชนควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมภายในชุมชนมากยิ่งขึ้น เพราะจะทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าคุณค่า ไม่โดดเดี่ยว และช่วยให้สภาพจิตใจของผู้สูงอายุดีขึ้นด้วย

7. กระทรวงวัฒนธรรม ตลอดจนหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องควรปลูกฝังค่านิยมเรื่องความกตัญญูทวดเวทีกแก่เยาวชนให้รู้จักตอบแทนบุญคุณบุพการี โดยการเลี้ยงดูท่านเมื่อยามแก่เฒ่า เพราะนอกจากจะเป็นที่พึงพิงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจให้แก่ผู้สูงอายุ

8. หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ควรจัดเจ้าหน้าที่ออกมาเยี่ยมเยียน และตรวจสุขภาพผู้สูงอายุที่บ้านอยู่เสมอ

แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลนคร

สกลนคร

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม มาปรับปรุงเป็นแบบสัมภาษณ์ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร โดยผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน ซึ่งพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ที่ควรนำไปศึกษาหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร มีจำนวน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการศึกษา 2) ด้านความมั่นคงของรายได้และการทำงาน และ 3) ด้านสวัสดิการสังคม รายละเอียดดังตาราง 16

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร เป็นรายด้าน กับค่าเฉลี่ยรวม

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลนครสกลนคร	\bar{X}	ผลการเปรียบเทียบ กับค่าเฉลี่ยรวม	สรุปผล
1. ด้านสุขภาพอนามัย	3.43	สูงกว่า	-
2. ด้านการศึกษา	2.99	ต่ำกว่า	ควรพัฒนา
3. ด้านความมั่นคงของรายได้ และการทำงาน	2.52	ต่ำกว่า	ควรพัฒนา
4. ด้านสังคมและวัฒนธรรม	3.55	สูงกว่า	-
5. ด้านสวัสดิการสังคม	2.93	ต่ำกว่า	ควรพัฒนา
ภาพรวม	3.10		

ซึ่งผลการหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร จากการระดมความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน ที่พิจารณาเสนอแนะและแสดงความคิดเห็น มีดังนี้

1. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ด้านความมั่นคงของรายได้และการทำงาน อย่างไร

1.1 เทศบาลฯ ควรจะสนับสนุนอุปกรณ์และเงินทุนเพื่อประกอบกิจกรรมเสริมรายได้แก่ผู้สูงอายุอย่างไร

“เทศบาลนครสกลนคร ได้จัดตั้งศูนย์ผู้สูงอายุให้ครบคลุม ดังนี้

- 1) ศูนย์เอนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุในทุกชุมชน ในเทศบาลนครสกลนคร (43 ชุมชน)
- 2) ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ 3) โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลนครสกลนคร และ 4) ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเทศบาลนครสกลนคร”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรมีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในแต่ละชุมชน ควรมีการจัดตั้งกองทุนสนับสนุนงบประมาณ และอุปกรณ์ที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ควรมีการจัดโครงการหรือกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้ผู้สูงอายุมีอาชีพเสริม หรือการฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นแก่ผู้สูงอายุ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรมีการประเมินนโยบายทางด้านสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ และสถานที่ในการส่งเสริมการมีสุขภาพและกิจกรรมที่ดีของผู้สูงอายุ และควรมีการวางแผนงานในการเพิ่มช่องทางในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้สูงอายุ

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่ม และแจ้งความประสงค์ที่จะขอรับการสนับสนุนอุปกรณ์ที่ต้องการ และเงินทุนซึ่งทางเทศบาลฯ มีงบส่งเสริมอาชีพอยู่แล้ว”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“เทศบาลฯ ควรเอาจริงเอาจังเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพในชุมชนในเขตเทศบาล ที่ผ่านมามหาวิทยาลัยก็จัดทำโครงการให้ผู้สูงอายุขอรับเงินทุนส่งเสริมอาชีพอยู่แล้ว แต่ชุมชนบางพื้นที่ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารเงินทุนจึงจำเป็นต้องให้เจ้าหน้าที่ช่วยกำกับดูแลเป็นกรณีพิเศษ

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรให้การสนับสนุนงบประมาณในการฝึกอบรมด้านอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มผู้สูงอายุ ครอบคลุมวัสดุฝึก และอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพเสริมแก่กลุ่มผู้สูงอายุ เพื่อจะให้กลุ่มมีงานทำ มีรายได้เสริม เพื่อมีค่าใช้จ่ายให้ครอบครัว และทำให้คุณภาพชีวิตครอบครัวผู้สูงอายุดีขึ้น ไม่เหงา”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“เทศบาลฯ ได้สนับสนุนอุปกรณ์และเงินทุนเพื่อประกอบกิจกรรมเสริมรายได้ของผู้สูงอายุ ฯลฯ ตามโครงการที่ผู้สูงอายุต้องการดำเนินการ โดยจัดตั้งกลุ่มแต่ละชุมชน เขียนโครงการฯ เสนอเทศบาลฯ ให้แต่ละกลุ่มที่ต้องการดำเนินการ เช่น โครงการทำดอกไม้จันทน์ เหยียดไปรยทาน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“เทศบาลฯ ควรจะดำเนินการจริง ๆ ร่วมกับประธานศูนย์ผู้ดูแลผู้สูงอายุในชุมชน (บ้านกลางผู้สูงอายุในชุมชน) เมื่อตั้งศูนย์ผู้ดูแลผู้สูงอายุในชุมชนแล้ว ควรจะมีงบประมาณสนับสนุนในการบริหาร เพราะผู้สูงอายุจะได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์ หากเทศบาลฯ จัดหางบประมาณให้ได้ ผู้สูงอายุก็จะได้มีกิจกรรมร่วมกัน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรดำเนินการจัดตั้งกองทุนเพื่อให้ผู้สูงอายุ ผู้เพ้อมาลงทุนโดยไม่คิดดอกเบี้ย และควรจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นให้ผู้สูงอายุได้ยืมมาใช้ในการประกอบอาชีพ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, สัมภาษณ์วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“อยากให้ดำเนินการในรูปแบบสหกรณ์กลุ่มย่อยในชุมชนก่อน จนถึงกลุ่มใหญ่ในระดับเทศบาล”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10, สัมภาษณ์วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

1.2 เทศบาลฯ ควรจะรวมกลุ่มผู้สูงอายุเพื่อประกอบกิจกรรมเสริมรายได้ได้อย่างไร

“เทศบาลนครสกลนคร ได้จัดการเรียนการสอนให้กับผู้สูงอายุ ได้แก่ งานอาชีพ เช่น การตกแต่งผ้า การประดิษฐ์ดอกไม้ และการรณรงค์ให้ใช้วัสดุธรรมชาติ เช่น ใบตอง การเรียนคอมพิวเตอร์/ภาษาอังกฤษ การสอนการทำขนม ฯลฯ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรมีการจัดบุคลากรหรือฝ่ายงานขึ้นรับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องนี้ อย่างชัดเจน ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมกลุ่ม ควรจัดประชุมผู้สูงอายุเพื่อรวมกลุ่ม จัดกิจกรรมกลุ่มและจัดตั้งกลุ่มอาชีพเสริมรายได้”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรแยกกลุ่มผู้สูงอายุตามทักษะอาชีพ เช่น การประดิษฐ์ของชำร่วย/ของที่ระลึก หรือการฝึกอบรมตามความสามารถของผู้สูงอายุ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรให้แต่ละชุมชนรวมกลุ่มกันเอง โดยเชิญเจ้าหน้าที่จากกองสวัสดิการสังคมมาชี้แจงในรายละเอียดแต่ละกิจกรรมที่ทางกลุ่มต้องการ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรมีการรวมกลุ่มฝึกอาชีพที่ทุกคนสามารถฝึกอาชีพได้ เช่น ทำดอกไม้จันทน์ ชนหมากเบ็ง พานบายศรี เหยี่ยวไปรยทาน หรือศิลปะประดิษฐ์แบบง่ายๆ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“เทศบาลฯ ควรจัดหาเงินทุนที่ต้องการเพื่อประกอบกิจกรรมเสริมรายได้ ควรจัดหาอุปกรณ์ที่ต้องการใช้ในโครงการนั้น ๆ จัดหาวิทยากรมาอบรมให้ จัดหาแหล่ง สถานที่จำหน่าย ตลาดจำหน่าย รวมทั้งกำกับดูแลสนับสนุนทุกขั้นตอน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“เทศบาลฯ ควรจะจัดให้มีกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุจัดอบรมให้ความรู้ ผู้สูงอายุให้รู้จักสิทธิประโยชน์ของตนเอง เพราะผู้สูงอายุเป็นกลุ่มบุคคลที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ โดยเฉพาะศูนย์ดูแลผู้สูงอายุในชุมชนไม่มีงบประมาณที่จะดำเนินการให้เป็นรูปธรรม”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ที่ผ่านมา เทศบาลฯ มีการจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพแก่ผู้สูงอายุ แต่ขาดความดูแลเอาใจใส่อย่างจริงจัง เทศบาลฯ ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ให้มากกว่าที่ผ่านมา และผู้สูงอายุก็ต้องเอาใจใส่กับกิจกรรม ส่วนมากผู้สูงอายุยังขาดความเอาใจใส่ ขาดความสนใจ เพราะผู้สูงอายุเป็นวัยที่ต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุที่สนใจรวมกลุ่มประกอบอาชีพตาม ความสนใจและความถนัด”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, สัมภาษณ์วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“อยากให้ดำเนินการในระดับชุมชนก่อน และจัดการอบรมเพื่ออาชีพ ระดับชุมชน ต่อไปจะเป็นระดับกลุ่มใหญ่ ซึ่งเทศบาลก็จะมีขึ้นที่ศูนย์ผู้สูงอายุ ซึ่งก็จะ จัดการเหมาะสมแล้วก็จะได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เสริมสร้างการประกอบอาชีพ และเกิดอาชีพ หลักรหลากหลายไม่ซ้ำซ้อนกัน และยังสามารถประสานงานขอความช่วยเหลือให้เกิดผลสำเร็จ ในการประกอบอาชีพ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10, สัมภาษณ์วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ด้านความมั่นคงของรายได้และการทำงาน ได้แก่ ควรมีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในแต่ละชุมชน ควรมีการจัดตั้งกองทุนสนับสนุนงบประมาณ และอุปกรณ์ที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ควรมีการจัดโครงการหรือกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้สูงอายุมีอาชีพเสริม หรือการฝึกอบรมอาชีพพระยาระยะนั้นแก่ผู้สูงอายุ เช่น การกระดี่ษฐ์ของชำร่วย/ของที่ระลึก หรือการฝึกอบรมตามความสามารถของผู้สูงอายุ จัดหาวิทยากรมาอบรมให้ จัดหาแหล่งสถานที่จำหน่าย ตลาดจำหน่าย รวมทั้งกำกับดูแลสนับสนุนทุกขั้นตอน ซึ่งปัจจุบันเทศบาลนครสกลนคร ได้จัดตั้งศูนย์ผู้สูงอายุให้ครอบคลุม ดังนี้

- 1) ศูนย์เอนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุในทุกชุมชน ในเทศบาลนครสกลนคร (43 ชุมชน)
- 2) ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ 3) โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลนครสกลนคร และ 4) ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเทศบาลนครสกลนคร แต่ในการดำเนินงาน จะต้องคัดเลือกผู้สูงอายุที่มีความพร้อม และความสนใจเข้ามาฝึกอบรมเท่านั้น เพราะผู้สูงอายุบางคนก็มีสุขภาพที่ไม่สมบูรณ์แข็งแรงพอ ที่จะมาทำการฝึกอาชีพ หรือทำงานได้ และผู้สูงอายุบางส่วนที่มีฐานะ ก็ไม่ต้องการจะทำงานหารายได้ บางคนลูกหลานก็ไม่อยากให้ทำงาน ต้องการให้อยู่บ้านพักผ่อนอย่างเดียว

2. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ด้านสวัสดิการสังคม อย่างไร

2.1 เทศบาลฯ ควรจัดสวัสดิการสังคมด้านการประกอบอาชีพแก่ผู้สูงอายุอย่างไร

“ปัจจุบันเทศบาลนครสกลนคร มีการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุเดือนละ 600 บาท และเพิ่มขึ้นเป็นขั้นบันไดปีละ 100 บาท เป็น 700 – 800 – 900 และ 1,000 บาท มีการลงทะเบียนบัตรสวัสดิการคนจน คนละ 300 บาท มีเบี้ยคนพิการ มีการจัดอบรมการประกอบอาชีพ และมีการออกเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ ทุกเดือน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรจัดสวัสดิการให้ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกลุ่มอาชีพ ให้เงินสนับสนุน การก่อตั้งกลุ่มประกอบอาชีพของผู้สูงอายุ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กลุ่มผู้สูงอายุในแต่ละ ชุมชน และควรนิเทศกำกับติดตามกลุ่มอาชีพผู้สูงอายุในแต่ละชุมชน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรให้ผู้สูงอายุประเมินตนเองว่าถนัดในเรื่องอะไรบ้าง แล้วค่อยจัด กิจกรรมสนับสนุน ให้ตรงกับความถนัดหรือทักษะของผู้สูงอายุ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรให้แต่ละชุมชนรวมกลุ่มกันเอง โดยเชิญเจ้าหน้าที่จากกอง สวัสดิการสังคมมาชี้แจงในรายละเอียดแต่ละกิจกรรมที่ทางกลุ่มต้องการ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรมีงบประมาณจัดของขวัญเยี่ยมผู้สูงอายุเมื่อเจ็บป่วย หรือตาม เทศกาลสำคัญ เช่น สงกรานต์ ปีใหม่ และวันคล้ายวันเกิด เพื่อจะได้ทำให้ผู้สูงอายุเกิด ความภาคภูมิใจ มีกำลังใจ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“เทศบาล ควรจัดเจ้าหน้าที่ในกองสวัสดิการสังคม พร้อมอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ออกเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุในชุมชน ควรจัดงบประมาณ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของผู้สูงอายุลงในเทศบัญญัติในแต่ละปีงบประมาณด้วย”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“การดำเนินการสำหรับผู้สูงอายุ ทุกภาคส่วนโดยเฉพาะเทศบาล ควรจะมีงบประมาณสนับสนุน เช่น ด้านสวัสดิการ ด้านสังคม ด้านการประกอบอาชีพ สำหรับผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุบางคนก็ยังมีพลังในการทำงานอยู่ สังเกตจากการมาร่วมกลุ่ม ที่ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ทุกคนอยากมีอาชีพทำ เพื่อลดภาระบุตรหลาน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“การจัดสวัสดิการด้านการประกอบอาชีพแก่ผู้สูงอายุ เป็นไปได้ยาก เพราะผู้สูงอายุเป็นวัยที่ต้องการการพักผ่อน และบางคนก็ไม่สามารถทำงานได้ดีเหมือนวัยอื่น ๆ เนื่องจากสุขภาพทางร่างกายก็จะเสื่อมถอยตามอายุ ถ้าจะจัดสวัสดิการก็คือการให้เป็นสิ่งของเครื่องใช้ตามความเหมาะสม ตามสมควร ดีกว่าให้อาชีพ ผู้สูงอายุบางส่วนลูกหลานก็ไม่อยากให้ทำงาน ถ้าจะจัดสวัสดิการในด้านนี้ ควรจัดให้กับวัยแรงงาน วัยหนุ่มสาว หรือคนว่างงานจะดีกว่า เพราะในเขตเทศบาลนครสกลนครก็มีคนว่างงานอยู่เป็นจำนวนมาก”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุโดยมีแพทย์และพยาบาล ให้คำแนะนำดูแลเรื่องสุขภาพ จัดหาที่ออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, สัมภาษณ์วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรคัดสรรจัดสรรอาชีพที่เหมาะสมให้แต่ละกลุ่ม สถานะ และพื้นที่ ตลอดจนจนความต้องการของกลุ่มด้วย จัดการอบรมให้ความรู้ ตรงตามความต้องการ จัดหาแหล่งเงินที่จะนำมาบริหารจัดการ ตลอดจนขั้นตอนที่จะได้มา จัดหาตลาด และเทศบาลควรเป็นพี่เลี้ยงชี้แนะให้คำปรึกษา การเงิน การจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10, สัมภาษณ์วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

2.2 เทศบาลฯ ควรจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุอย่างไร?

“ปัจจุบันเทศบาลนครสกลนคร มีการส่งเจ้าหน้าที่สำรวจที่อยู่อาศัย และซ่อมแซมปรับปรุงให้แก่ผู้สูงอายุอยู่เสมอ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรทำการสำรวจสถานที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในแต่ละชุมชน ควรสนับสนุนช่วยเหลือด้านงบประมาณสิ่งก่อสร้างช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาไร้ที่อยู่อาศัย”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรจัดอบรมการเพิ่มทักษะด้านที่อยู่อาศัยให้ถูกสุขลักษณะและเอื้อต่อผู้สูงอายุ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรจัดหางบประมาณซ่อมแซมที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุที่ขาดแคลน จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในครอบครัวมอบให้ตามความเหมาะสม”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“เทศบาลฯ ควรจัดสวัสดิการสังคมผู้ประสบสาธารณภัยสำหรับผู้สูงอายุ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร บางคนก็มีฐานะยากจน ขาดการดูแล ทางเทศบาลฯ ควรจัดเจ้าหน้าที่ออกสำรวจ ร่วมกับประธานศูนย์ดูแลผู้สูงอายุในชุมชน เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะปัญหาด้านที่อยู่อาศัย”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“บางชุมชน มีผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ก็ยังขาดการดูแลเอาใจใส่จากทางราชการ เทศบาลฯ ควรจะจัดเจ้าหน้าที่ออกสำรวจและสอบถามผู้นำชุมชน แต่สำคัญที่ทางเทศบาลขออ้างว่า ไม่มีงบประมาณ คงจะแก้ปัญหานี้ได้ยาก”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“อยากให้จัดเป็นรูปแบบบ้านพักผู้สูงอายุที่ยังพอช่วยเหลือตัวเองได้อยู่ร่วมกัน ในบ้านพักมีการบริหารจัดการให้มีมาตรฐาน รูปแบบมีครบทุกอย่างเหมือนอยู่บ้านตัวเอง เป็นต้นว่าเรื่อง สุขอนามัย การอุปโภคบริโภค การออกกำลังกาย สันทนาการ การฝึกอบรมอาชีพที่เหมาะสมในกลุ่มสามารถทำให้เกิดรายได้ด้วย ที่สำคัญที่สุด คือ เรื่องสุขภาพอนามัย และความปลอดภัย”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, สัมภาษณ์วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

2.3 เทศบาลฯ ควรจัดสวัสดิการสังคมด้านนันทนาการแก่ผู้สูงอายุ อย่างไร?

“ปัจจุบันได้มีโรงเรียนผู้สูงอายุ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ลีลาศ รำวง และแอโรบิค”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรจัดกิจกรรมออกกำลังกายให้ผู้สูงอายุ จัดกีฬานันทนาการ
ที่เหมาะสมให้ผู้สูงอายุ)

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรจัดกิจกรรมในวันสำคัญ ๆ ให้กับผู้สูงอายุ รวมทั้งการจัดทัศนศึกษา
นอกสถานที่ให้ผู้สูงอายุเป็นครั้งคราว”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“เทศบาลได้มีการจัดสวัสดิการสังคมด้านนันทนาการแก่ผู้สูงอายุในเขต
เทศบาลโดยได้จัดกิจกรรมวันเกิดให้แก่ผู้สูงอายุเป็นประจำทุกเดือนที่ศูนย์ผู้สูงอายุเทศบาล
นครสกลนคร”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรจัดกิจกรรมให้แก่ผู้สูงอายุในวันสำคัญ และเชิญชวนกลุ่มผู้สูงอายุ
เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และจัดให้มีการแข่งขันและมอบรางวัลให้แก่
กลุ่มผู้สูงอายุในโอกาสต่าง ๆ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“เทศบาลฯ ได้จัดให้มีกิจกรรมนันทนาการ แก่ผู้สูงอายุ ที่ศูนย์ฯ ผู้สูงอายุ
ของเทศบาลฯ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรจัดสถานที่นันทนาการด้านสังคม โดยจัดงบประมาณสนับสนุนให้ประธานศูนย์ดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ร่วมกับเทศบาล ดำเนินการ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“การจัดสถานที่นันทนาการให้ผู้สูงอายุสามารถทำได้โดยงบประมาณให้ผู้นำชุมชนจัดหาสถานที่และอุปกรณ์ แต่เทศบาลชอบอ้างว่า ไม่มีงบประมาณ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุเดือนละครั้ง เช่น มีการเล่นดนตรีของผู้สูงอายุ การร้องเพลง รวมถึงการเดินรำด้วย”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, สัมภาษณ์วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ทางศูนย์ผู้สูงอายุของเทศบาลนครสกลนคร ได้จัดกิจกรรมทุก ๆ เดือน และมีหลายกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุให้ผ่อนคลายและมีความสุข ในวันสำคัญอย่างวันพ่อแห่งชาติวันแม่แห่งชาติ อยากรู้ทางโรงเรียนในเขตเทศบาลนครสกลนคร ได้นำเด็ก ๆ มากราบไหว้ผู้สูงอายุ และจัดกิจกรรมให้เด็ก ๆ แสดงแสดงความสามารถ เช่น การพ้อนรำให้แก่ผู้สูงอายุชม เนื่องจากผู้สูงอายุบางรายก็ไม่มีลูกหลาน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10, สัมภาษณ์วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ด้านสวัสดิการสังคม ได้แก่ ควรจัดสวัสดิการให้ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกลุ่มอาชีพ ให้เงินสนับสนุนการก่อตั้งกลุ่มประกอบอาชีพของผู้สูงอายุ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กลุ่มผู้สูงอายุในแต่ละชุมชน และควรนิเทศกำกับติดตามกลุ่มอาชีพผู้สูงอายุในแต่ละชุมชน ควรจัดเจ้าหน้าที่ในกองสวัสดิการสังคม พร้อมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ออกเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุในชุมชน ควรจัดงบประมาณเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของผู้สูงอายุลงในเทศบัญญัติในแต่ละปีงบประมาณด้วย เทศบาลฯ ควรทำการสำรวจสถานที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในแต่ละชุมชน ควรสนับสนุนช่วยเหลือด้านงบประมาณ สิ่งก่อสร้างช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาได้ที่อยู่อาศัย มีฐานะยากจน และขาดการ

ดูแล ควบคุม จัดเจ้าหน้าที่ออกสำรวจ ร่วมกับประธานศูนย์ดูแลผู้สูงอายุในชุมชน เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะปัญหาด้านที่อยู่อาศัย ซึ่งปัจจุบันเทศบาลนครสกลนคร มีการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุเดือนละ 600 บาท และเพิ่มขึ้นเป็นขั้นบันไดปีละ 100 บาท จนถึง 1,000 บาท มีการลงทะเบียนบัตรสวัสดิการคนจน คนละ 300 บาท มีเบี้ยคนพิการ มีการจัดอบรมการประกอบอาชีพ และมีการออกเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุทุกเดือน มีการส่งเจ้าหน้าที่สำรวจที่อยู่อาศัย และซ่อมแซมปรับปรุงให้แก่ผู้สูงอายุอยู่เสมอทางศูนย์ผู้สูงอายุของเทศบาลนครสกลนคร ได้จัดกิจกรรมทุก ๆ เดือน และมีหลายกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุให้ผ่อนคลายและมีความสุข แต่ติดปัญหาในเรื่องงบประมาณที่ไม่เพียงพอ

3. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ด้านการศึกษา อย่างไร

3.1 เทศบาลฯ ควรจะฝึกอบรมด้านอาชีพแก่ผู้สูงอายุอย่างไร

“ปัจจุบัน ในโรงเรียนผู้สูงอายุ มีการจัดการเรียนการสอนให้ครบทั้งการศึกษา การออกกำลังกาย และการอบรมอาชีพให้ เช่น ภาษาอังกฤษ ลาว เวียดนาม และได้ทำตารางสอนให้ผู้สูงอายุตามความเหมาะสม รวมทั้งการฝึกด้านอาชีพ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรจัดโครงการฝึกอบรมอาชีพประเภทต่าง ๆ ให้ผู้สูงอายุ ฝึกอบรมระยะสั้นตามความถนัดและความต้องการของผู้สูงอายุ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความพร้อมทางด้านรายได้ และครอบครัว การฝึกอบรมทางด้านอาชีพเป็นเพียง กิจกรรมเสริมเท่านั้น ไม่ควรทำการฝึกอบรมให้เป็นอาชีพหลัก หรืออบรมอย่างจริงจัง เพราะจะทำให้ผู้สูงอายุเครียดและทำงานหนัก”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“เทศบาลได้พัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุด้านการศึกษาโดยตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุขึ้นแล้ว และมีการสอนด้านภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาเวียดนาม ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ และสอนด้านการฝีมือ เช่น การทำพวงกุญแจ ดอกไม้ประดิษฐ์ เป็นต้น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรจัดการศึกษาสายอาชีพให้ตามความถนัดและความต้องการของผู้สูงอายุแต่ต้องคำนึงถึงการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“เทศบาลฯ ได้มีการจัดฝึกอบรมอาชีพให้แก่ผู้สูงอายุ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“คำว่า “ผู้สูงอายุ” ก็ยังแบ่งออกเป็นหลายกลุ่ม เช่น กลุ่มติดสังคม กลุ่มพอช่วยเหลือตนเองได้ กลุ่มติดเตียง บางกลุ่มก็อาศัยเพียงเบี้ยยังชีพเท่านั้น การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ จะต้องดำเนินการโดยแยกกลุ่ม ตามความต้องการ ความเดือดร้อน จึงจะประสบความสำเร็จ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่สนใจในเรื่องการฝึกอบรมด้านอาชีพ แต่ต้องการให้เพิ่มเงินเบี้ยยังชีพให้เป็นเดือนละ 1,000 บาท ก็พอแล้ว”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรฝึกอาชีพที่เป็นความต้องการของชุมชน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, สัมภาษณ์วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ทางศูนย์ผู้สูงอายุของเทศบาลนครสกลนคร มีการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุอยู่ตลอด ซึ่งไม่หนักเกินไปกำลังแก่ผู้สูงอายุไม่ทำให้ผู้สูงอายุเกิดความเครียด ทำให้ผู้สูงอายุเกิดความเพลิดเพลิน และหาตลาดจำหน่ายให้”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10, สัมภาษณ์วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

3.2 เทศบาลฯ ควรจะเปิดโอกาสแก่ผู้สูงอายุให้ได้แสดงความสามารถ ในฐานะคลังสมองหรือเผยแพร่ภูมิปัญญาอย่างไร

“ผู้สูงอายุที่มีความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ ถือว่าเป็นคลังสมอง จึงได้เชิญมาเป็นวิทยากรเพื่อเผยแพร่ภูมิปัญญา ซึ่งเทศบาลนครสกลนครได้ดำเนินการมานานแล้ว จนเป็นศูนย์ต้นแบบระดับประเทศ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรจัดเวทีเสวนาให้แก่ผู้สูงอายุ จัดนิทรรศการแสดงผลงานภูมิปัญญาให้แก่ผู้สูงอายุ และรวบรวมผลงานภูมิปัญญาของผู้สูงอายุเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรมีโครงการอาสาสมัครผู้สูงอายุที่ช่วยเหลืองานสังคม เช่น การดูแลนักเรียนข้ามถนน การเป็นเจ้าหน้าที่มีคฤศเทศก์นำนักท่องเที่ยวเที่ยววัด หรือสถานที่สำคัญของจังหวัดสกลนคร”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“เทศบาลฯ ได้เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้เข้ามาบริหารจัดการศูนย์ผู้สูงอายุด้วย โดยให้ผู้สูงอายุดำรงตำแหน่งต่าง ๆ และตำแหน่งบริหารอื่น ๆ จนเป็นศูนย์ฯ ต้นแบบในปัจจุบัน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรจัดทำทำเนียบภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีการจัดกิจกรรมร่วมในงานวัฒนธรรมประเพณีสำคัญของจังหวัด มีการยกย่องให้เกียรติบัตรแก่ภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาต่าง ๆ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“เทศบาลฯ ได้มีการเปิดผู้สูงอายุ เพื่อสอนภาษาอังกฤษ ภาษาเวียดนาม และภาษาจีน และการใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันให้แก่ผู้สูงอายุ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ผู้สูงอายุ บางคนมีความรู้ความสามารถหลายด้าน เช่น ด้านประวัติศาสตร์ ประเพณีท้องถิ่น เรื่องสมุนไพร เทศบาลควรจะทำโครงการรวบรวม ข้อมูลจากผู้สูงอายุ เพื่อเป็นการฟื้นฟูและอนุรักษ์ให้คงอยู่ตลอดไป”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ทางเทศบาลควรจะทำกิจกรรมฟื้นฟูประเพณี วัฒนธรรมเก่า ๆ เช่น ประเพณีฮีต 12 คอง 14 ของภาคอีสาน รวมทั้งเรื่องประวัติศาสตร์ โดยการเชิญผู้สูงอายุ ที่มีความรู้ความสามารถในด้านนี้ให้มาเป็นผู้เล่าเรื่องราวและถ่ายทอดประสบการณ์”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ควรเชิญผู้สูงอายุที่มีความรู้ด้านต่าง ๆ มาเป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้แก่คนทั่วไป”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9, สัมภาษณ์วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

“ทางเทศบาลฯ ควรจัดให้มีการลงทะเบียนคนล้าปัญหาในหลาย ๆ ด้าน ของผู้สูงอายุ จัดทำนำเสนอผลงานเชิงประจักษ์แก่ผู้สนใจและเยาวชน ตามวันเวลา และโอกาสต่าง ๆ วันสำคัญต่าง ๆ โดยถือเอาตามวัฒนธรรมพื้นบ้านที่ปฏิบัติกันมา ที่คุ้นเคย ของชาวบ้านเราก็จะมีประเพณี “ฮีตสิบสองคองสิบสี่” จะจัดทำกันตามวันเวลาที่ฮีตถือ ประเพณีโบราณมาตลอด ก็จะมีวัฒนธรรมแทรกอยู่หลายอย่างที่น่าสนใจ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10, สัมภาษณ์วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครสกลนคร ด้านการศึกษา ได้แก่ การฝึกอบรมทางด้านอาชีพเป็นเพียงกิจกรรมเสริมเท่านั้น ไม่ควรทำการฝึกอบรมให้เป็นอาชีพหลัก หรืออบรมอย่างจริงจัง เพราะจะทำให้ผู้สูงอายุเครียดและทำงานหนัก เนื่องจากผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความพร้อมทางด้านรายได้ และครอบครัว

ควรจัดเวทีเสวนาให้แก่ผู้สูงอายุ จัดนิทรรศการแสดงผลงานภูมิปัญญาให้แก่ผู้สูงอายุ และรวบรวมผลงานภูมิปัญญาของผู้สูงอายุเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ควรจัดทำทำเนียบภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีการจัดกิจกรรมร่วมในงานวัฒนธรรมประเพณีสำคัญของจังหวัด มีการยกย่องให้เกียรติบัตรแก่ภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาต่าง ๆ ทางเทศบาลควรจัดกิจกรรมฟื้นฟูประเพณี วัฒนธรรมเก่า ๆ เช่น ประเพณีฮีต 12 คอง 14 ของภาคอีสาน รวมทั้งเรื่องประวัติศาสตร์ โดยการเชิญผู้สูงอายุที่มีความรู้ความสามารถในด้านนี้ให้มาเป็นผู้เล่าเรื่องราวและถ่ายทอดประสบการณ์ ควรเชิญผู้สูงอายุที่มีความรู้ด้านต่าง ๆ มาเป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้แก่คนทั่วไป ซึ่งปัจจุบันเทศบาลฯ ได้เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้เข้ามาบริหารจัดการศูนย์ผู้สูงอายุด้วย โดยให้ผู้สูงอายุดำรงตำแหน่งต่าง ๆ และตำแหน่งบริหารอื่น ๆ จนเป็นศูนย์ ต้นแบบในปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์